

DOSSIER DE PREMSA

Josep Milà

L'HORT DELS BOUS

I Premi literari «Lletres de Mercat»

Berkel

XX

VIENA
EDICIONS

Sinopsi

Any 1968. L'Elvira és una noia de vint-i-un anys que al matí treballa al mercat i a la tarda estudia Magisteri a l'Escola Normal. Un dia troba per atzar uns papers que són subversius i que li criden molt l'atenció.

Al poble on viu, del Vallès Occidental, cercarà qui l'acompanyi en les seves accions. Un amic, que ha estat a la presó per ser homosexual, i el que després serà el seu xicot l'ajudaran. Així descobrirà que l'avi Quimet està més compromès del que sembla.

Al mateix temps, la gent el mercat del poble ha començat a catalanitzar els rètols de venda i això provoca que els posin un encarregat de "la vieja guardia" perquè els reprimeixi.

I alhora, hi ha una conxorxa estrangera, propera als americans, que controla els ressorts de l'Estat a través del cabdill dictador, el qual els deu molts favors i els obeeix igualment. Aquesta gent té un projecte precisament al poble de l'Elvira.

Fitxa tècnica

Títol: L'hort dels bous

Autor: Josep Milà i Albà

Editorial: Viena Edicions

Col·lecció: Narrativa

Pàgines: 139

Preu: 14 euros

Data de publicació: 17 de març de 2022

Què han dit de l'obra?

L'ambientació, les descripcions de la quotidianitat, amb records mítics com el famós concurs Cesta i Puntos, són tan encertades que no costa gens ni mica situar-se en el moment històric. El text de Josep Milà i Albà reflecteix molt bé la corruptela durant el règim franquista i tots els tripijocs amb què convivíem.

Hi ha molts aspectes d'aquella quotidianitat clandestina que han quedat en segon terme i que en Milà i Albà posa en escena com és l'acarnissament amb qualsevol mena de dissidència, ja fos ideològica, religiosa, sexual... En aquell temps, diu el narrador, "la sedició i l'escàndol públic eren els delictes habituals que esgrimia la gent del règim per denunciar qualsevol que, de manera discrecional, consideressin que no eren addictes al règim", o qualsevol que no pensés com "ells" volien. A què em sona això? Que ens ho recordi, és un valor afegit a la novel·la. No s'hi val a oblidar, si us plau, que al llop li costa molt poc tornar a treure les orelles.

Isabel Franc, escriptora i professora a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès i al Màster de Gènere i Comunicació de l'UAB

Uns fulls mecanografiats del Front Nacional de Catalunya, amagats dins d'un llibre, despleguen un ventall de personatges que somien i lluiten, en clandestinitat, una Catalunya amb llibertats i drets. En la societat de l'època, els polítics i tècnics municipals defensors del règim teixeixen un entramat de relacions que Milà ha sabut escriure amb una bona base documental i històrica.

La novel·la, guardonada amb el I Premi literari "Lletres del Mercat" és un retrat de la quotidianitat franquista: personatges corruptes, classe política sense escrúpols, classe obrera i treballadora, l'organització, la lluita, el secret, l'acció, la força de la joventut i el compromís amagat dels grans.

Llegir Josep Milà i Albà és descobrir un reguitzell de personatges amb unes vivències amb les quals és fàcil d'identificar -se perquè ens són ben properes. Milà sap dosificar la informació, crear intriga i expectatives...

Montse Flores, professora de Llengua Catalana i Literatura.

Es tracta d'una trama viva, amb una barreja de personatges reals i ficticis molt ben definits. Amb una acurada descripció dels espais, ens trasllada als llocs i ens permet identificar-los. L'argument serveix per fer un repàs a la situació del poble de Rubí, encara que no se'n diu el nom en cap moment, a finals dels anys 60. El que no hi ha dubte és que darrere aquestes pàgines hi ha una bona tasca de documentació.

Barrejant realitat i ficció, l'autor ens trasllada a un poble i un ambient que coneix molt bé. No ens ha de sorprendre gens que triï aquest escenari si tenim en compte que, com a fill de botiguers, coneix bé el món del mercat; com a arquitecte i extreballador de l'Ajuntament, sap de què parla quan ens parla de la requalificació de terrenys i quan ens acosta a la corrupció de l'alcalde i algun regidor del moment, moguts per aconseguir diners i poder. El món de la política tampoc li és aliè, crític sempre amb el franquisme més agre.

Esther Sementé, professora de Llengua Catalana i Literatura.

L'autor

Josep Milà i Albà (Barcelona, 1955) és arquitecte. Ja de ben petit, la seva família es trasllada a Rubí on els seus pares regentaran una botiga de queviures.

Als dotze anys, quan té vacances escolars, comença a treballar venent llegum cuit a la plaça del poble i alls pels mercats del voltant. És quan coneix l'ambient del franquisme més ranci. Tot i la voluntat paternal perquè continuï el negoci, els pares l'ajuden a estudiar Arquitectura.

Més enllà de la seva trajectòria com a arquitecte, Milà al llarg de la seva vida, també es mou en àmbits com l'educació, l'espectacle i l'esport locals: va ser professor d'educació física, organitzador dels jocs escolars locals a partir del 1976. Amb la mor de Franco, desapareixen els professors d'educació física de la OJE i es cerquen esportistes que vulguin ser formats com a monitors, Milà ne's un: "Durant 5 anys vàrem bellugar entre 1.500 i 2.000 nens cada any. Des de l'Ajuntament es van portar bé, deixant-nos fer, subvencionant-nos i posant a la nostra disposició personal administratiu per fer la feina de despatx". També va ser fundador del primer equip de voleibol de Rubí i entrenador d'equips de bàsquet femeni, amb els que va arribar a ser campió de Catalunya infantil. També va ser monitor de l'Esplai La Rutlla, des de la seva fundació i co-creador del primer programa de ràdio infantil de Rubí.

Un cop acaba la mili entra a l'Ajuntament per dirigir la brigada municipal i els plans d'ocupació comunitària. Donar feina a tanta gent que entrava de cop era difícil. "Als obrers i obreres que no tenien feina els donàvem un pot de pintura i una brotxa i a pintar baranes, bancs, papereres, tot el que fos pintable al carrer, fins i tot un arbre, van pintar. Durant aquells temps, cada any plantàvem entre 500 i 1000 arbres per any", l'època franquista havia deixat el poble totalment herm i calia refer el paisatge urbà amb tots els arbres que podessim.

Conjuntament amb d'altres companys, el 1982, funda el grup d'animació Disbauxa. Durant uns quants anys van anar actuar pels pobles de Catalunya. En els mateixos anys també participa en la fundació d'una altra entitat: La Filantròpica Rubinenca. "Durant la seva existència vam aconseguir fer molts actes de caràcter cultural. Vam ser els primers en fer un quinto a Rubí".

En l'àmbit laboral, l'any 1986 deixa l'Administració Pública per començar a treballar en el món de l'arquitectura.

Després d'iniciar un projecte comú amb un company, se submergeix en el món dels grans despatxos, passant per un dels despatxos més importants de Catalunya, el Taller d'Arquitectura, on va ser seleccionat per Ricardo Bofill, i on va treballar amb en José Antonio Coderch, amb qui amb els anys es farien socis. El 1997 va iniciar-se en el seu propi despatx, amb gran quantitat de projectes d'habitatges, d'indústries, d'equipaments i d'urbanitzacions, intervenint també fora de Catalunya, sobretot a Andalusia.

A partir del 2006 i fins el 2014 és elegit Delegat del Vallès (Occidental i Oriental) del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Professionalment, a l'any 2011 es nomenat Director de Territori de l'Ajuntament de Rubí fins al 2021.

L'afició pel dibuix el porta a crear còmics, que es publiquen en diaris locals, sempre sota pseudònim. El treball literari el comença quan descobreix l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès, amb escriptors-professors com la Maria Rosa Nogué el Pep Bras o l'Sabel Franc. Escriu articles a diferents diaris relacionats amb l'arquitectura i contes curts que no publica.

Els personatges

L'Elvira

Es la protagonista principal de la novela. Sempre du pantalons texans tot i que al 1968 no és habitual. Estudia magisteri a la Normal i els matins treballa al Mercat, ajudant els seus tiets.

Simpatitza amb la lluita contra el cabdill, però mai hi ha participat, fins que es troba entremig dels seus llibres, uns fulls desconeguts i subversius.

En Joan

Li agradaria passar inadvertit. Amb l'Elvira són amics des de molt petits. Ha viscut la repressió i la tortura en primera persona per la seva condició sexual. El detenen i torturen per llançar-li un petó a un altre noi.

És el principal confessor de l'Elvira i en qui ella confia plenament. L'acompanyarà, patint i amb molts dubtes, en totes les aventures i descobriments.

L'Albert

Està implicat en la lluita pel català amb contactes en el recentment creat Òmnium Cultural. Està enamorat de l'Elvira. L'acompanyarà en les seves aventures, després de descobrir que ella tampoc el veu només com un amic.

L'alcalde del poble de l'Elvira. Té molt clar qui mana i no deixa que ningú ho oblidi. El seu poble és seu i de ningú més. Pateix perquè algun regidor no li faci el llit.

L'alcalde Velázquez

Cabill, cap d'Estat amb idees fixes. És un titella en mans d'estranyers contactes internacionals, als quals obeeix a canvi de mantenir-lo en el poder. La foscor no li agrada gens, o més aviat, li fa pànic. En canvi, els afusellaments i execucions li donen plaer.

En Francisco

Nota de premsa

Josep Milà guanya el primer premi Lletres de Mercat amb la seva primera novel·la: l'hort dels bous

L'editorial Viena Edicions i el Mercat Municipal de Rubí han editat aquesta obra prima que ja està a la venda a les llibreries.

Situada l'any 1968 a un poble del Vallès Occidental, aquesta òpera prima reflecteix la quotidianitat de l'època, enmig d'aventures, clandestinitat, poder i certa semblança amb l'actualitat.

A través de les aventures de l'Elvira i els seus dos amics i companys, en Joan i l'Albert, l'obra va descobrint els secrets de les organitzacions polítiques, que es mouen en la clandestinitat, en contra del poder estatal i a favor d'un canvi de règim i amb l'objectiu d'aconseguir un estat català.

Les vivències de l'Elvira i els seus companys porten l'acció pel dia a dia d'uns joves de finals de la dècada de 1960 a les rodalies de Barcelona, per la vida d'un mercat de poble però també pels despatxos d'ajuntaments.

A partir d'aquest descobriment, l'Elvira es veu involucrada en un pla per desmuntar els negocis d'un govern local, condicionat pels poders de l'estat que, alhora, està subordinat - de manera extraoficial - pels interessos econòmics d'un misteriós grup estranger que vol controlar els grans poders mundials.

Tot i els més de 50 anys que separen l'acció de l'obra de l'actualitat, hi ha temes que segueixen estant ben presents avui. L'ús i perills del català, els pactes de l'administració pública amb els empresaris, on els interessos d'aquests últims, sembla que poden passar per sobre de l'interès del poble.

També hi ha espai per als egos i els perills d'arribar al poder i les excentricitats d'alguns líders polítics, tant en l'àmbit local, com en l'estatal i com hi ha influències ocultes, en tots els nivells.

Així mateix, tot i que els personatges i llocs on se situa l'acció són ficticis, de ben segur que podran ser fàcilment identificats per al públic lector. Sobretot pels rubinencs i rubinenques, ja que podran trobar, en aquesta novel·la, llocs emblemàtics de la ciutat.

La resta de lectors i lectores, tot i no tenir aquesta proximitat amb els llocs on se situa la trama, segur que no els sonaran estranys els noms d'alguns personatges i, si més no, les seves conductes i actituds poden ser extrapolables, també en altres entorns.

Aquesta és la primera novel·la de Josep Milà i Albà, arquitecte de professió, que ja havia publicat dibuixos - en clau humorística - a la premsa local, però sempre amb pseudònim. L'autor també ha escrit altres contes que no han estat publicats.

